

Tip na vycházku za netopýry:

Rybníky u zámku Krč

Jedná se o soustavu několika rybníků propojenou Kunratickým potokem a navazující drobné mokřady v okolí zámku Krč. Čtyři vodní nádrže - Zámecké napajedlo, Zámecký rybník, Sýkorka a Nový pivovarský rybník jsou situované mezi železniční tratí a Jižní spojkou. Pátý rybník, Labuť, se pak nachází západně přes ulici Vídeňská na okraji Michelského lesa. Na hrázích všech rybníků a v jejich blízkém okolí rostou staré listnaté stromy (javory, lípy, akáty, olše, vrby, duby, topoly či jasany), ve kterých lze nalézt mnoho úkrytů vhodných pro netopýry – dutiny vyklované ptáky, různé štěrbiny či odchlíplé větší kusy kůry. Netopýři mohou ale využívat i úkryty v panelových domech a dalších budovách v blízkém okolí.

Celková aktivita netopýrů je na této lokalitě vysoká, protože vodní plochy jsou jejich oblíbeným lovištěm. Zaznamenáno zde bylo celkem 9 druhů nebo druhových dvojic (tj. druhů s velmi podobnými echolokačními signály, které nelze v terénních podmínkách akusticky rozlišit). Nejčastěji to byl netopýr rezavý, n. vodní, n. večerní, n. nejmenší, n. parkový a n. hvízdavý, méně často pak také n. pestrý, n. vousatý/Brandtův a n. ušatý/dlouhouchý. Nejvíce druhů zde bývá pozorováno na přelomu června a července, ovšem nejsnáze detekovatelné a odlišitelné druhy tu mívají nejvyšší aktivitu v září.

Pohled na hladinu rybníku Sýkorka a cesta po hrázi mezi Sýkorkou a Zámeckým rybníkem.

Netopýr večerní.

Netopýr vodní loví typicky nízko nad hladinou.

Navržená trasa vycházky

Ideálním výchozím bodem je nádraží Praha - Krč, kam lze dojet vlakem PID či dojít několik desítek metrů pěšky od autobusové zastávky Nádraží Krč. První rybník soustavy (Zámecké napajedlo) je špatně přístupný, proto ho vynechejte a začněte pozorování až u zámku a Zámeckého rybníka. Hned u zámku (1) můžete zaslechnout nápadné **netopýry rezavé** (větší silueta s dlouhými úzkými křídly, lov ve volném prostoru, frekvence 18-26 kHz) a **n. večerní** (velikost těla podobná jako u n. rezavého, avšak silueta s kratšími širšími křídly, frekvence 24-27 kHz). V podzimním období se tu setkáte také s **netopýrem hvízdavým** (frekvence 43-49 kHz) a **n. nejmenším** (52-57 kHz), kteří se svým typickým třepotavým letem pohybují kolem lamp, kde loví světlem přilákaný hmyz.

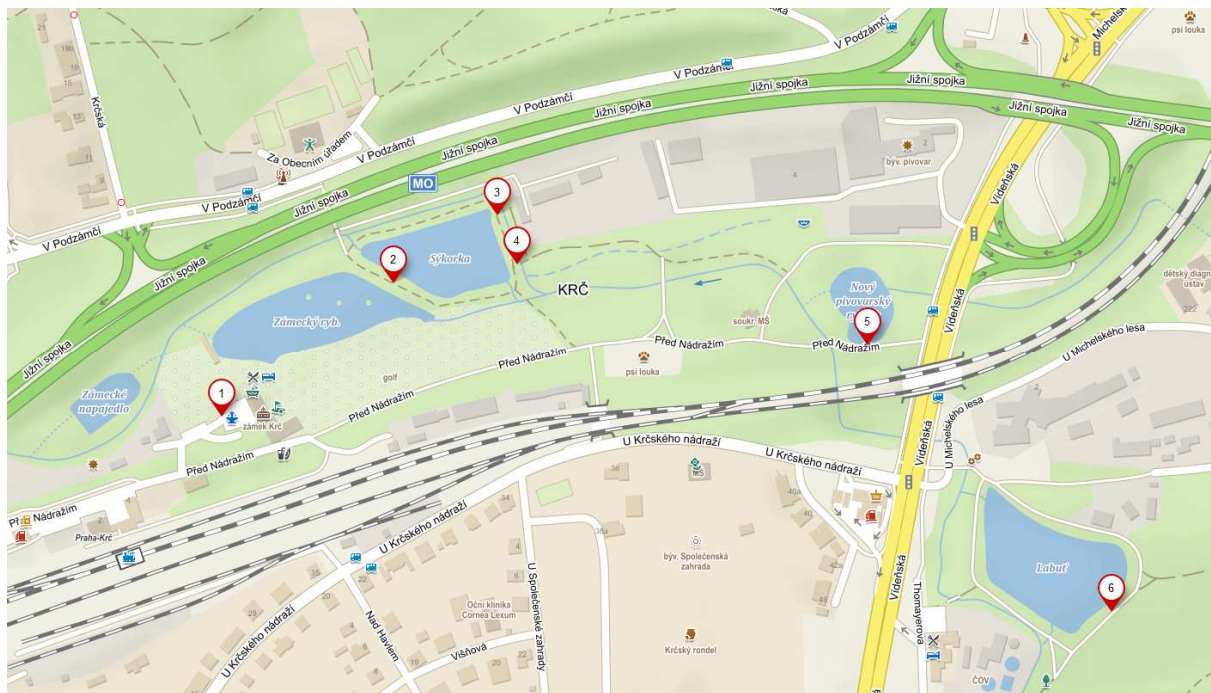
Od zámku se přesuňte na hrázku mezi Zámeckým rybníkem a Sýkorkou (2). Zde se k již výše zmiňovaným druhům přidá ještě malý **n. parkový** (38-42 kHz), loví v okolí korun stromů, a **n. vodní** (středně velký netopýr, frekvence 38-47 kHz), který typicky létá nízko nad vodní hladinou. Pokračujte dále kolem rybníku Sýkorka až k dalšímu pozorovacímu bodu na jeho severovýchodním okraji (3), přičemž můžete po celou dobu poslouchat „koncert“ netopýrů lovicích nad vodní hladinou i kolem větví stromů.

Dále se zastavte u mostku přes Kunratický potok (4), ze kterého zde odbíhají malé kanály, a místo tvoří jakousi netopýří křižovatku. Pokud budete mít štěstí, několikrát tu přelétne lovící drobný **netopýr vousatý** nebo **n. Brandtův** (dva velmi podobné druhy, které nejsou na základě echolokace rozlišitelné, vysílají signály na frekvenci 40-43 kHz).

K Novému pivovarskému rybníku (5) se lze poté dostat buď po nezpevněné cestě, která vede severně od ulice Před Nádražím, či přímo po této ulici. Zde opět můžete zaznamenat podobné druhy jako u předchozích dvou rybníků, při troše štěstí tady však navíc zaloví i **netopýr pestrý** (malý netopýr, let vysoko nad rybníkem, pomalý rytmus, frekvence 24 kHz) nebo se kolem stromů zatřepotá **n. ušatý** či **n. dlouhouchý** (středně velké druhy s nápadně velkými ušními boltci, vysílají velmi tiché signály na podobné frekvenci 25-35kHz, pomocí detektoru je nelze od sebe odlišit).

Máte-li ještě chuť k dalšímu pozorování, můžete na semaforech přejít ulici Vídeňská a dojít k rybníku Labuť na okraji Michelského lesa. Na jeho jihozápadním břehu (6) se usazení na lavičkách můžete zaposlouchat do hlasů **netopýra rezavého**, **n. večerního**, **n. vodního**, **n. hvízdavého**, **n. nejmenšího** a **n. parkového**. Občas tudy prolétne i **n. vousatý/Brandtův**. Na podzim se tu dají zaznamenat také sociální signály samců **n. nejmenšího** a **n. parkového**, pomocí kterých obhajují svá teritoria a vábí samičky. Pokud máte dobré uši, lze tyto hlasy zaslechnout i bez detektoru - zní jako velmi vysoký a krátký skřípavý zvuk (frekvence 18 kHz).

Netopýři se mohou podle aktuální potravní nabídky vyskytovat a lovit i na řadě dalších míst. Buďte tedy stále ve střehu a detektor mějte zapnutý po celou dobu vycházky.

Tip na další zajímavé pozorování: Jižně u rybníka Labuť roste památný strom jilm vaz, druh typický pro porosty lužních a podmáčených lesů. Strom dosahuje výšky 31 metrů a obvodu kmene 358 cm. Jedná se o jediný chráněný strom tohoto druhu na území Prahy.

Památný jilm vaz u rybníka Labuť, v jehož okolí lze detekovat netopýra parkového a n. nejmenšího.

Autoři fotografií: 1,2 archiv ZO ČSOP Nyctalus, 3 Daniel Horáček, 4 Vlastislav Káňa, 5 Wikimedia Commons, 6,7 Jaroslav Červený.